

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака (“Службени гласник БиХ” број 95/12), члана 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (“Службени гласник БиХ” број 61/06), а у складу са чланом 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака (“Службени гласник БиХ”, број: 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2011. ГОДИНУ САВЕЗА НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА – СНСД-МИЛОРАД ДОДИК

Број: 03-07-6-448/12
Сарајево, 16.07.2013. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	6
5.1. НАЛАЗИ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ	9

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја политичке странке Савеза независних социјалдемократа- СНСД Милорад Додик за 2011. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама тада важећег Закона о финансирању политичких странака (“Службени гласник БиХ” број: 22/00, 102/09 и 54/10)¹ - у даљем тексту Закон о финансирању, и успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјенивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

На основу обављеног прегледа годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да Савез независних социјалдемократа- СНСД- Милорад Додик није поступио у складу са одредбама члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и (3) Закона о финансирању и члана 15.10 став (2) Изборног закона БиХ, јер је примао забрањене прилоге, није водио адекватне евиденције о својим приходима и расходима, извјештај није попунио у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, и прекорачио је дозвољени лимит на трошкове кампање.

Прегледом, односно контролом финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно, што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању.

¹ Дана 05.12.2012. године ступио је на снагу нови Закон о финансирању политичких странака (“Службени гласник БиХ” број 95/12)

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја политичке странке Савеза независних социјалдемократа- СНСД Милорад Додик за 2011. годину.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (“Службени гласник БиХ” број: 61/06) и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака (“Службени гласник БиХ” број: 103/08).

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји велика могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Савеза независних социјалдемократа, остварио је укупан приход у износу од 2.337.295,98 КМ, што је приказано у наредној табели:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у ук. приходу %
1	Чланарина	341.986,34	14,63 %
2	Прилози физичких лица	10.000,00	0,43 %
3	Прилози правних лица	2.000,00	0,08 %
4	Приходи од имовине	2.487,63	0,11 %
5	Приходи од пр.лица	0,00	0,00 %
6	Приходи од поклона	0,00	0,00 %
7	Приходи из буџета	1.980.822,01	84,75 %
8	Укупни приходи:	2.337.295,98	100,00%

У годишњем финансијском извјештају ова политичка странка је исказала укупне расходе у износу од 1.762.442,61 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Савез независних социјалдемократа. Скраћени назив странке је СНСД-Милорад Додик.

Политичка странка је регистрована 13.05.2002. године у Основном суду Бања Лука и уписана у судски регистар под бројем Рп-9/02.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, улица Петра Кочића број 5.

За заступање странка су овлаштени: предсједник странке Милорад Додик, потпредсједници странке: Велимир Кунић, Игор Радојичић, Нада Тешановић, Радован Вишковић и Никола Шпирић, Небојша Радмановић, предсједник Извршног одбора ГО, и Рајко Васић, извршни секретар Главног одбора странке.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2011. годину је Зорица Михајлова.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2011. годину, организациону структуру Савеза независних социјалдемократа-СНСД-Милорад Додик чине:

- Главни одбор СНСД-Милорад Додик у Бања Луци,
- Градски одбор СНСД-Милорад Додик Бања Лука,
- 16 регионалних одбора СНСД-Милорад Додик,
- 91 општински одбор СНСД-Милорад Додик и
- Млади социјалдемократи СНСД-Милорад Додик БиХ (МСД БиХ)

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Савеза независних социјалдемократа- СНСД Милорад Додик за 2011. годину.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведеног закона, оцјењује да ли је потребно извршити теренску ревизију да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја Савеза независних социјалдемократа- СНСД Милорад Додик обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на чланарине, приходе од имовине, прилоге физичких и правних лица и приходе из буџета.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

У периоду од 2005. до 2010. године извршени су прегледи, контрола и ревизија годишњих финансијских извјештаја Савеза независних социјалдемократа- СНСД Милорад Додик, након чега су издати извјештаји о прегледу и ревизији са мишљењем ревизора, налазима и препоруком ревизије.

За 2010. годину извршена је ревизија годишњег финансијског извјештаја и постизборног финансијског извјештаја- Општи избори 2010. године и издат извјештај о ревизији са налазима, мишљењем, и препоруком ревизора да странка треба поступати у складу са одредбама члана 4. став (2)., члана 5., члана 6. став (1) и став (2) , члана 8. став (1) и став (2) и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2011. годину, утврђено је да политичка странка није испоштовала препоруке које су дате у извјештају о ревизији финансијских извјештаја за 2010. годину, односно поступила је супротно

одредбама члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

а) На основу обављеног прегледа годишњег финансијског извјештаја и додатне документације утврђено је да је странка прекршила одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању.²

На основу финансијске документације политичке странке и документације прибављене из екстерних извора, Служба за ревизију је утврдила да је седам општинских одбора Савеза независних социјалдемократа - СНСД - Милорад Додик користило просторије општинских органа управе, без плаћања закупнине.

- (1) Општински одбор СНСД Сански Мост је без накнаде користио пословни простор површине 10,8 м², који је у власништву Општине Сански Мост³. Како је Одлуком о условима и начину давања у закуп пословних зграда на подручју Општине Сански Мост („Службени гласник Општине Сански Мост“, број: 4/06 и 6/07), утврђена је цијена закупа за пословни простор од 12 КМ/м², странка је кориштењем простора без накнаде остварила забрањен прилог у износу од 1.555,20 КМ.
- (2) Општински одбор СНСД Добој, без накнаде је користио пословни простор Општине Добој површине 90,20м², у периоду 01.01.2006. до 31.12.2006. године, на основу Закључка СО Добој број: 01-013-440/06 од 17.11.2006. године. По основу тачке 1. наведеног закључка, закупопримац Општински одбор СНСД Добој, ослабађа се плаћања закупнине у пуном износу. Странка је у пословним књигама у периоду од 01.01.2007. године до 31.12.2010. године, евидентирала обавезу по основу закупа према Општини Добој у износу од 6.451,72 КМ. Дана 18.01.2012. године, Општина Добој је доставила књиговодствени докуменат⁴, којим обавјештава странку да на дан 31.12.2010. године, нема од ње потраживања. На основу добивеног документа, странка је у пословним књигама отписала обавезу у износу од 6.451,72 КМ, и исти износ евидентирала као приход по основу отписаних обавеза.
- (3) Општински одбор СНСД Невесиње је на основу Одлуке Начелника Општине Невесиње о давању на коришћење пословног простора⁵, број: 02/012-25/11 од 20.01.2011. године, без плаћања закупнине користио простор површине 10 м², у стамбено-пословној згради (Стара општина).
- (4) Општински одбори Савеза независних социјалдемократа Сребреница и Љубиње користили су без накнаде просторије, којима располажу општине Сребреница, и Љубиње.

² Државни, ентитетски и кантонални органи, органи Брчко Дистрикта БиХ, органи општинских и мјесних заједница, јавне институције, јавна предузећа, хуманитарне организације, анонимни донатори, вјерске заједнице, као и правна лица у којима уложени јавни капитал износи најмање 25% не могу да финансирају политичке странке. (Члан 8. став 1.)

³ Акт Општина Сански Мост бр. 03-23-8-833/12 од 11.04.2012. године.

⁴ ИОС Општине Добој број: 06/403-1-21/11 од 18.01.2012. године.

⁵ Акт Општине Невесиње број: 02/012.10-104/12 од 17.04.2012. године.

b) Странка је прекршила одредбе члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.⁶

На основу финансијског извјештаја и финансијске документације коју је на захтјев Централне изборне комисије Босне и Херцеговине доставила политичка странка, утврђено је да Савез независних социјалдемократа –СНСД-Милорад Додик није успоставио потпуне и тачне евиденције о својим приходима и расходима, чиме је прекршио одредбе члана 11. став (1) Закона о финансирању.

Обзиром да је политичка странка за састављање финансијског извјештаја користила непотпуне и нетачне евиденције из пословних књига, финансијски извјештај није поднијела у складу са одредбама члана 11. став (3) Закона о финансирању.

(1) У пословним књигама нити у финансијском извјештају који је поднијела Централној изборној комисији Босне и Херцеговине, политичка странка није исказала приход из буџета у износу од 4.732,02 КМ, односно приход у износу од 3.155,82 КМ који је остварила из буџета Општине Челинац и приход у износу од 1.576,20 КМ који је остварила из буџета Општине Кнежево.

- Општина Челинац је по одлуци општинског одбора СНСД Челинац⁷ плаћала обавезе по рачунима према добављачима странке, и то шест рачуна из 2011. године и два рачуна из 2012. године у укупном износу од 3.155,82 КМ.⁸ Странка је поменути износ од 3.155,82 КМ у пословним књигама требала евидентирати као приход из буџета и исказати у финансијском извјештају, а обзиром да је искориштен за плаћање рачуна добављачима странке, истовремено их је требало евидентирати и као трошак политичке странке.

- Општина Кнежево је за странку платила рачун СТР Авена у износу од 976, 20 КМ и исплатила преко благајне општине 600,00 КМ дана 27.12.2011. године, што износи укупно 1.576,20 КМ.⁹ Наведена средства буџета странка није исказала у својим пословним књигама, као ни у финансијском извјештају.

(2) Странка је приходе из буџета, остварене од двије општине, у финансијском извјештају и пословним књигама, исказала мање за 4.600,00 КМ и то: приход из буџета Општине Соколац мање за 3.200,00 КМ, и Општине Котор Варош мање за 1.400,00 КМ.

- Општина Соколац је Општинском одбору СНСД-Милорад Додик Соколац, уплатила средства у износу од 8.702,00 КМ, и по Одлукама Начелника Општине а у име странке извршила исплате на има два физичка лица у укупном износу од 3.200,00 КМ¹⁰, и то: Станишић Јелени 400,00 КМ и Савчић Марији 2.800,00 КМ. Према наведеним подацима ОО СНСД-Милорад Додик Соколац је остварио средства из буџета Општине Соколац у износу од 11.902,00 КМ, а у пословним књигама и финансијском извјештају странка је исказала 8.702,00 КМ, односно мање за 3.200,00 КМ. Странка је поменути износ од 3.200,00 КМ у пословним књигама

⁶ Према одредби члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка је обавезна успоставити потпуне и тачне евиденције о својим приходима и расходима.

У складу са одредбама члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака, странка подноси финансијски извјештај у форми коју одобри Централна изборна комисија, а у складу с тим донесен је Правилник о годишним финансијским извјештајима политичких странака којим су прописани садржај и форма финансијског извјештаја („Службени гласник БиХ“ број 61/06).

⁷ Одлука о давању сагласности ОО СНСД Челинац број: 01/11 од 10.03.2011. године.

⁸ Акт Општине Челинац број: 01/1-03-2/12 од 22.08.2012. године.

⁹ Акт Општине Кнежево број: 04-013-5/12 од 21.08.2012. године.

¹⁰ Акт Општине Соколац број: 04/I-05л-358 од 17.08.2012. године.

требала евидентирати као приход из буџета, а обзиром да је дио искориштен за плаћање - накнаде физичким лицима, истовремено их је требало евидентирати и као трошак политичке странке. Обзиром да поменути исплате физичким лицима имају карактер личних примања, странка је у складу са пореским прописима, имала обавезу извршити обрачун и уплату пореза на доходак и припадајуће доприносе.¹¹

- По захтјеву Централне изборне комисије БиХ, Општина Котор Варош је доставила податке о уплати буџетских средстава СНСД-Милорад Додик. На основу достављеног акта Општине број: 05-1-107/12 од 22.08.2012. године, утврђене су уплате на рачун странке у износу од 7.840,00 КМ, и плаћање рачуна странке у износу од 1.400,00 КМ, што укупно чини износ остварених буџетских средстава од 9.240,00 КМ. Странка је у пословним књигама и финансијском извјештају исказала мање остварени приход из буџета за 1.400,00 КМ. За исти износ странка је исказала мање и трошкове.

(3) Прегледом је утврђено да СНСД-Милорад Додик није у својим пословним књигама и у обрасцу 5 (позајмице, кредити и дуговања) годишњег финансијског извјештаја правилно исказао обавезе према добављачима на дан 31.12.2011. године, чиме су прекршене одредбе члана 23. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Увидом у пословне књиге, односно образац 5 утврђено је да је СНСД-Милорад Додик исказао обавезе према добављачу "Супер-петрол" Лакташи на дан 31.12.2011. године у износу од 7.949,06 КМ, што не одговара подацима које је доставило ово правно лице. Наиме, према подацима из Извода отворених ставки на дан 31.12.2011. године СНСД нема обавезе према добављачу "Супер-петрол" Лакташи.

Трошкови изборне кампање на пријевременим изборима за начелнике општина

Странка је учествовала на пријевременим изборима за начелнике у шест општина и то: Србац, Оцак/Вукосавље, Орашје/Доњи Жабар, Калесија/Осмаци, Шековићи и Мркоњић Град.

Савез независних социјалдемократа-СНСД-Милорад Додик није поступио у складу са одредбама члана 15.10 став (2) Изборног закона Босне и Херцеговине, односно није испоштовао законом прописани лимит на трошкове изборне кампање. Трошкове изборне кампање за пријевремене изборе начелника општина, странка је исказала у финансијском извјештају у износу од 32.336,06 КМ. Према одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ по бирачу у сваком изборном кругу¹², према броју бирача, које је објавила Централна изборна комисија Босне и Херцеговине. Према подацима Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, СНСД-Милорад Додик је у сврху изборне кампање на пријевременим изборима у свих шест општина, могао потрошити 15.534,30 КМ. Странка је прекорачила лимитиране трошкове кампање за 16.801,76 КМ.

¹¹ Закон о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“ бр. 91/06, 128/06, 120/08, 71/10 и 1/11(05.01.2011))

¹² Члан 15.10 став (2) прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава на начин што се број бирача у свим изборним јединицама, у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата, помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Савезу независних социјалдемократа- СНСД Милорад Додик да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака и Изборног закона Босне и Херцеговине, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да се не финансира прилозима забрањеним законом,*
- *да води евиденције о својим приходима и расходима,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака,*
- *странци се такођер, препоручује да се придржава и одредаба поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине и*
- *да изврши попис и утврди стварно стање својих обавеза, те да проведе одговарајућа књижења у својим пословним књигама.¹³*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Савез независних социјалдемократа-СНСД-Милорад Додик доставио је примједбе на Прелиминарни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2011. годину, уз које је доставио додатне доказе.

Служба за ревизију је размотрила примједбе, односно додатне доказе, те је аргументоване примједбе уважила и у том дијелу је измијенила налазе.

Мр. сц. Хасида Гушић, шеф Службе за ревизију

Невенко Андан, ревизор

Анела Бурцовић Капић, помоћник ревизора

¹³ Прегледом је утврђено да странка авансе уплаћене добављачима у 2010. и 2011. години исказује као претплаћене обавезе према добављачима, што као резултат има погрешно исказана средства и обавезе странке у пословним књигама на дан 31.12.2011. године. Такође је утврђено да странка није извршила попис и усаглашавање обавеза са добављачима.